



ACVACULTURA ÎN CADRUL PACTULUI VERDE EUROPEAN

O NOUĂ VIZIUNE STRATEGICĂ PENTRU PRODUCȚIA ȘI CONSUMUL SUSTENABILE DE PRODUSE DE ACVACULTURĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

DE CE ESTE IMPORTANTĂ ACVACULTURA PENTRU FIECARE DINTRE NOI?

Știați că mai mult de jumătate din cantitatea mondială de pește și de alte alimente de origine acvatică destinate consumului uman provine din acvacultură? Piscicultura și conchiliocultura (într-un cuvânt, acvacultura) reprezintă activitatea de producție de alimente cu cea mai rapidă creștere din lume în ultimii zeci de ani. Se preconizează că această creștere va continua.

Care sunt beneficiile acvaculturii?

Atunci când este realizată într-un mod sustenabil, acvacultura poate contribui la soluționarea unora dintre cele mai presante probleme cu care ne confruntăm în prezent:

- furnizează alimente hrănitoare și diverse pentru o populație mondială tot mai numeroasă;
- reduce necesitatea de a spori capturile de pești sălbatici pentru a satisface cererea crescândă de pește, contribuind astfel la conservarea resurselor piscicole;
- oferă alimente proaspete și locale;
- produce alimente și furaje cu un impact mai redus asupra climei și mediului decât alte tipuri de cultură;
- creează locuri de muncă foarte necesare în comunitățile costiere și rurale, inclusiv în regiunile cele mai îndepărtate;
- anumite tipuri de acvacultură contribuie la conservarea ecosistemelor și a biodiversității.



Pe lângă faptul că reprezintă o bună sursă de proteine, peștii, crustaceele, moluștele și algele oferă o varietate de alte substanțe nutritive, inclusiv microelemente precum vitaminele B și D, seleniu, iod, zinc, fier și potasiu. În special, acizii grași omega-3 cu lanț lung pe care îi conțin au efecte benefice importante asupra sănătății umane și pot contribui la prevenirea bolilor.



© Győző Fent

ACVACULTURA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

În pofida tuturor beneficiilor lor, producția și consumul de produse de acvacultură din Uniunea Europeană (UE) nu au crescut în același ritm ca în alte părți ale lumii. În 2018, doar 25 % din consumul total de pește și de fructe de mare al unui cetățean mediu din UE a provenit din acvacultură. Producția de acvacultură din UE, în special, a acoperit doar 10 % din consumul de pește și de fructe de mare din UE și a reprezentat mai puțin de 2 % din producția mondială.

Aproximativ 70 % din producția de acvacultură din UE este concentrată în patru state membre (Spania, Franța, Italia și Grecia). În ceea ce privește volumul producției de acvacultură pe categorii de specii, mai mult de jumătate sunt crustacee și moluște, în timp ce peștii marini și cei de apă dulce reprezintă fiecare aproximativ 20 % din volumul total. Cea mai mare parte a producției din UE constă în midii, păstrăv, doradă, stridii, biban-de-mare, crap și scoici.

Aceasta înseamnă că, în ceea ce privește țările producătoare și speciile cultivate, există încă un mare potențial de creștere și de diversificare suplimentară. De asemenea, acvacultura poate oferi consumatorilor din UE o diversitate și mai mare de produse alimentare sănătoase și sustenabile, inclusiv cele consumate pe scară mai largă în alte regiuni ale lumii, de exemplu alge sau nevertebrate precum aricii-de-mare.

Se estimează că în sectorul acvaculturii din UE există 15 000 de societăți, marea majoritate fiind



© Ministry of Regional Development/Antonin Kapraň, 2018

microîntreprinderi cu mai puțin de 10 angajați. Numărul total de angajați din acvacultură este de aproape 70 000 (cifre din 2018). Aceste microîntreprinderi sunt în general familiale și utilizează mai degrabă metode și sisteme de producție extensivă.

UE depinde în foarte mare măsură de importurile de alimente de origine acvatică. UE importă peste 70 % din peștele și fructele de mare pe care le consumă. Prin urmare, este important să se sprijine creșterea și diversificarea în continuare a producției de acvacultură din UE într-un mod care să asigure protecția mediului, dar și creșterea numărului de locuri de muncă și dezvoltarea economică în zonele costiere și rurale.

CUM ESTE DEZVOLTATĂ ACVACULTURA ÎN UE?

© JUAN CARLOS MUNOZ via Adobe Stock



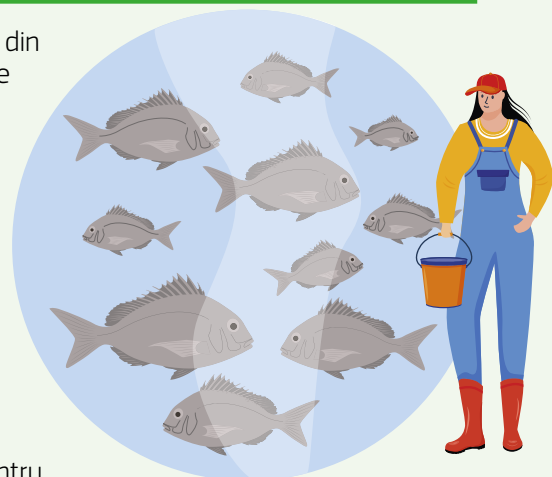
Încă din 2013, **UE și statele sale membre au stabilit obiective de dezvoltare a acvaculturii în Uniunea Europeană astfel încât să se asigure sustenabilitatea economică, socială și de mediu a acestui sector.** Acvacultura este o activitate complexă, care implică numeroase elemente, precum utilizarea spațiului și a apei, protejarea sănătății și a bunăstării animalelor din acvacultură, precum și garantarea siguranței produselor utilizate în procesul de creștere a animalelor (cum ar fi furajele și tratamentele veterinare) pentru mediu și pentru sănătatea umană. Există un ansamblu substanțial de acte legislative ale UE referitoare la aceste aspecte, pe care producătorii din sectorul acvaculturii trebuie să le respecte. În plus, legislația specifică privind producția ecologică promovează, prin certificare și etichetare, acvacultura care respectă cerințe de producție mai stricte în ceea ce privește impactul asupra mediului și bunăstarea animalelor, precum și utilizarea limitată și reglementată a mijloacelor de producție.

© Hellenic Aquaculture Producers Organization (HAPO)



CE REGULI TREBUIE SĂ RESPECTE PRODUCĂTORII DIN SECTORUL ACVACULTURII DIN UE ÎNAINTE CA PRODUSELE LOR SĂ AJUNGĂ ÎN FARFURIILE NOASTRE?

- ✓ Pentru ca fermele de acvacultură să poată funcționa, producătorii din sector trebuie să obțină o autorizație din partea autorităților naționale competente. În evaluarea lor, autoritățile verifică dacă locul propus este adecvat și analizează cu atenție impactul potențial al fermei asupra mediului. Fermele autorizate au obligația de a continua să își monitorizeze impactul asupra mediului.
- ✓ Pentru a proteja sănătatea consumatorilor, fermierii din sectorul acvaculturii trebuie să respecte reguli stricte de igienă alimentară și de sănătate a animalelor, având obligația de a utiliza numai furaje autorizate și controlate.
- ✓ În scopul protecției mediului, producătorii pot utiliza numai furaje, produse de curățat și medicamente autorizate.
- ✓ Producătorii din sectorul acvaculturii au nevoie de o autorizație pentru a folosi apa de mare sau apa dulce pentru activitățile lor. Atunci când o returnează în mediul înconjurător, starea corpului de apă nu trebuie să se deterioreze.
- ✓ În plus, fermierii din sectorul acvaculturii au obligații în materie de sănătate a animalelor. Unitățile lor trebuie să fie înregistrate sau aprobate de autoritățile sanitare din domeniul sănătății animalelor, iar atât fermierul, cât și autoritățile respective au obligația de a efectua activități de supraveghere în vederea depistării eventualelor boli. Fermierii au de asemenea obligația de a păstra mai multe evidențe, inclusiv în ceea ce privește numărul de animale care intră în fermă, care părăsesc ferma și care mor. Ei trebuie, de asemenea, să țină evidența măsurilor pe care le iau pentru a preveni și a gestiona orice risc de boală.
- ✓ Totodată, fermierii trebuie să asigure un tratament uman al animalelor din acvacultură pe durata întregului ciclu de producție, a sacrificării și a transportului.
- ✓ Utilizarea medicamentelor de uz veterinar se face pe baza unei prescripții eliberate de un medic veterinar, fiind permise numai medicamentele veterinare autorizate, cu respectarea perioadelor de așteptare și a limitelor de reziduuri prevăzute de lege. Fermierii trebuie să țină evidența tuturor medicamentelor de uz veterinar pe care le folosesc și să păstreze o copie a prescripțiilor.



Responsabilitatea principală pentru asigurarea aplicării acestor norme și pentru gestionarea activităților de acvacultură le revine autorităților publice din diferitele state membre ale UE. La rândul lor, experții din statele membre și Comisia Europeană cooperează pe baza datelor provenite din sectorul acvaculturii și de la alte părți interesate, precum ONG-uri. Împreună, toți acești actori se asigură că acvacultura se poate dezvolta într-un mod care să aducă beneficii producătorilor, comunităților și consumatorilor, protejând totodată mediul natural de care depinde. Această cooperare se bazează pe orientările strategice elaborate de Comisia Europeană și pe planurile naționale strategice pentru acest sector.





Pactul verde european este noua agendă pentru creșterea UE. Obiectivul său este de a stimula economia și de a crea locuri de muncă, accelerând totodată tranziția verde. În acest context, este mai important decât oricând să se asigure dezvoltarea sectorului acvaculturii din UE astfel încât acesta să contribuie, la rândul său, la atingerea unor obiective importante, precum reducerea emisiilor de carbon, tranziția către sisteme alimentare mai sustenabile, combaterea declinului biodiversității, reducerea poluării și crearea de locuri de muncă în comunitățile costiere și rurale.

De aceea, Comisia Europeană a adoptat în 2021 orientări strategice noi cu privire la dezvoltarea acestui sector în UE. Ele stabilesc traiectoria pentru dezvoltarea și transformarea acvaculturii din UE într-un sector cu un nivel și mai ridicat de competitivitate și de reziliență, care să devină un punct de referință la nivel mondial în materie de

sustenabilitate până în 2030. În procesul de pregătire a acestor orientări, Comisia a implicat statele membre ale UE, sectorul acvaculturii și alte grupuri și cetățeni interesați.

Orientările strategice acoperă toate aspectele relevante pentru dezvoltarea durabilă a acvaculturii din UE și oferă recomandări concrete Comisiei, statelor membre, producătorilor din sectorul acvaculturii și altor actori relevanți, precum ONG-urile. Aceste recomandări includ elaborarea de îndrumări și dezvoltarea de bune practici cu privire la diferite aspecte ale activităților din sectorul acvaculturii.

Realizarea obiectivelor stabilite în orientările strategice **depinde de noi toți**: autoritățile de la nivelul UE și al statelor membre, producătorii din sectorul acvaculturii, organizațiile neguvernamentale, investitorii, unitățile de prelucrare, comercianții cu amănuntul și consumatorii.



© BIM

PRINTRE ASPECTELE ABORDATE DE NOILE ORIENTĂRI SE NUMĂRĂ:

- ✓ facilitarea accesului la spațiu și la apă, astfel încât sectorul acvaculturii din UE să poată continua să se dezvolte
- ✓ reducerea sarcinii administrative inutile pentru autorizarea noilor ferme de acvacultură
- ✓ limitarea în continuare a impactului acvaculturii, precum și promovarea tipurilor de acvacultură care sunt cele mai benefice pentru mediu și pentru climă
- ✓ îmbunătățirea măsurilor privind sănătatea și bunăstarea animalelor
- ✓ asigurarea faptului că acvacultura se adaptează la schimbările climatice și contribuie la atenuarea impactului acestora
- ✓ punerea la dispoziția consumatorilor și a cetățenilor a mai multor informații, de mai bună calitate, privind acvacultura din UE
- ✓ promovarea cercetării și inovării și dezvoltarea competențelor relevante
- ✓ promovarea diversificării producției pentru a spori oferta de produse de acvacultură din UE, mai ales în ceea ce privește speciile noi promițătoare, precum algele sau nevertebratele marine (inclusiv moluștele sau alte nevertebrate, cum ar fi aricii-de-mare sau castraveții-de-mare).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2022 © Uniunea Europeană, 2022

Reutilizarea acestui document este permisă cu condiția menționării sursei și a indicării oricăror modificări (licență [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#)). Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor sau a altor materiale care nu se află sub dreptul de autor al Uniunii Europene, trebuie să se solicite direct permisiunea deținătorilor drepturilor de autor.